

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Habacvc Propheta

Habakuk

Argentorati, 1526

VD16 B 3952

Sed tu domine deus mesu, sanctus meus, tu ab æterno es, ne mori nos
sinas, ceterum eum, o domine, animaduersionem tantu[m]modo esse
permittas, & o fortudo nostra, ipsum nos castigare, duntaxat ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-35974

seq; obdurent, donec hora uenerit, qua æque illis accidet, atque Babylonis, Iudeis, & omnibus id geniis Tyrannis. Nam ubi nunc sunt, qui CHRISTO illudebant: Sperauit in Deum, liberet emu nunc, si uult? Vbi Deus illorum, cui uictoriæ referebant acceptam? CHRISTVS permanst, ipsi ut puluis agri, sic dispersi, & euani facti sunt. Quia ex te, nos quoque consolationem hodie recipere possumus. Nam & hora non longo post tempore aderit, qua de nostris Tyrannis, Episcopis & Sacrificis dicetur: Vbi sunt? Vbi nam Deus illorum nunc est? Vbi preciosa iustaq; illorum cauſsa? Vbi Catholica eorum Ecclesia? Quò se nunc proripuerunt, quidicebant: Sine, Euangelium tuum & Christus tuus auxilietur tibi. Quòd uero iam triumphant, insaniunt, audaces ac temerarij sunt, ac uictoriæ Deo suo tribuūt, id èo pertinet, ut alacriter impingentes, stulti, indurati fiant, adeoq; ad animaduersionem maturescant, & tametsi eis prædicetur, haudquaquam tamen credant, sed magis derideant, ne conuertantur, & salui fiant.

Sed tu domine deus meus, sanctus meus, tu ab æterno es, ne morias, ceterum eum, o domine, animaduersionem tantummodo esse permittas, & o fortitudo nostra, ipsum nos castigare, duntaxat concedas.

Peccatum

ANNOTATIONES.

Peccatum blasphemantium obiurgat hoc loci, eos
namque reprehendit, suos uero consolatur, ac tantum
dicere uult. Quod Babylonij superiores sunt, & tri-
umphant, nos uero patimur & subiacemus, non id in
causa est, quod Babyloniorum Deus, uerius Deus exi-
stat, cui tantum potestatis imputant, nec quod ipsi bo-
ni & iusti, nos uero peccatores & iniusti simus. At
uero tu Domine es, qui facis haec omnia, qui nos dere-
linquis, & illos exaltas. Tua sic uoluntas est, quod ipsi
dum nesciunt, aduersum te pugnant, quod tu illis im-
pertis, ut potentiam & uictoram, suo idolo impu-
tant. Sunt autem due res, ob quas ita soleas facere.
Prior, quod eorum malitia, cœu uirga ueris, qua ele-
ctos tuos corrigas, ut Esaiæ.10. Absur, inquit, uirga
mea. Et Apocal.3. Quem amo, castigo. Posterior,
quod impingant, & super huiusmodi consilio tuo,
quod non nouerunt, stultescant, & postea intereant,
ut suprà narratum est, & deinceps in.3. Capite memo-
rabitur. Est enim uulgare uerbum, Postquam satis pu-
erum castigarit parens, uirgam in ignem projicit.

Orat ergo Propheta, ut Deus apud castigationem
illam permanere sinat, nec prorsum Iudaicam getem
abolere uelit, unde in persona populi ait: Domine de-
us meus, sanctus meus. Nam nullus, usquam terrarum,
populus, uerum Deum norat aut colebat, præter so-
los Iudeos, unde & ipsi modo dicere potuerunt, Deus
meus. Vocat autem Deum, sanctum suum, ut solēt Pro-

D 3 phicæ

phetæ, Deum, Sanctum Israël adpellare, Psalmo 89.
 Dominus scutum nostrum, & Sanctius Israël rex no-
 ster. Ita & in hoc loco, Deus meus, Sanctius meus. Idq;
 ideo. Nam ipsi per Deum suum, aliudq; nihil, sancti
 erant, ipso testāte Leuiti. Ego sum sanctificator ue-
 ster. Quemadmodum & nos, per unum Christum,
 aliudq; nihil, Christiani, hoc est, sancti reddimur, non
 per nostra, uel opera, uel merita &c. Pergit uero,
 Nonne ab æterno es Domine? Ac si dicat: O Domi-
 ne, non est alius præter te Deum ueteris, uerum, eter-
 num Deum, neque quisquam nouus factus Deus est,
 qualis erat Babyloniorum, & qui in tempore aduenie-
 runt, & inuenti sunt. Quo tum se ipsum, tum suos
 consolatur, nec non confidenter Babylonicum ridet
 Deum, quem tantoper extollunt Babylonij. Super-
 humen animum efficit, si quis nouerit, ac certus fu-
 erit, unum tantum esse Deum, eumq; Deum nostrum,
 Sanctum nostrum, qui nobiscum sentiat. Quid enim
 tum uniuersi in terris dij nobis fecerint? Quom ergo
 tu solus Deus noster ac Sanctius noster existas, nos ue-
 ro populus tuus, quod cuncta in manu tua sint posita,
 propitius nobis esse digneris, ne finas nos mori, aut
 funditus per Babylonios destrui, sed enim puniri et ca-
 stigari, ut semen tamen populo tuo reliquum sit, ut
 promisisti. Hæc enim oratio, in Dei promissis funda-
 tur, quibus addixit populo, sese non deserturum eos
 omnino, tametsi non omnes conseruet. Roma 10.

In Hebreo

ANNOTATIONES.

In Hebræo textus clarius sonat, quam germanice seddi posuit, in hunc modum: Nonne tu Domine à seculis es, Deus meus, sanctus meus, ne moriamur? Quo compendiose Propheta omnes promissiones complectitur, atque miracula, que Iudaico populo obtigerant: Perinde quasi dicat: Nostine, aut recordaris ne, quod promiseris nobis esse Deus noster, nec unquam habet nos perire nos permiseris? neque iamnunc nos interire sinas. Tu enim Deus noster es, in quo uiuimus, et non morimur, ut promisisti. Quod sequitur, huic particō iunctum est in Hebræo, ac item interrogatorio modo legi potest hoc pacto: Nonne sic est domine, quod tu ab antiquis seculis deus meus et sanctus meus es, ne mori amur, sed eo pro punitione saltem uteris o domine, et ad castigationem pones, o fortitudo nostra! Interrogatio modo ergo cum deo loquitur, num ita facturus sit, ac tantummodo correpturus. Non quod ipse ea de re dubitet, uerū ut ipse demonstret, quomodo fides in tentatione se habeat, quod ita infirma appareat, quasi non credat, ac ferè mergi ac hæsitare uelit, a magna, qua premitur, inselicitate. Quanquam enim fides firma perseveret, fragorem tamen edit, ac longe secus loquitur, dum in agone conficitur, quam dum superior facta est. iam et arduum erat populo, ut crederet, se posse conseruari, in hoc Babylonicæ captiuitatis euentu, aut unquam restaurari, ac tale solam esse correptionem. Quare porro sequitur.

D 4 Mundi